

Informatienota voor de raad

Datum 27 januari 2020

Onderwerp	art 45 vragen Groen Links D66 -ProRail rangeert de natuur toch niet uit?-
Versienummer	V0.1

Portefeuillehouder W. Dogger

Informant Toon van Beek, Erik Rosendaal
Afdeling Proces-, Programma- en Projectmanagement
Telefoon 038 498 2456
Email ACW.van.Beek@zwolle.nl
Bijlagen 1 art 45 vragen Groen Links D66, ProRail rangeert de natuur toch niet uit?

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1 de beantwoording van de gestelde vragen conform artikel 45 reglement van orde door de fracties van Groen Links en D66 over "ProRail rangeert de natuur toch niet uit?"

Datum 27 januari 2020

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De fracties van Groen Links en D66 hebben vragen gesteld conform art 45 reglement van orde over werkzaamheden van ProRail in het buitendijkse gebied nabij het Engelse werk. Hierbij beantwoorden wij deze vragen.

Kernboodschap

Wij beantwoorden de gestelde vragen als volgt

1. *Is het college bekend met de terechtwijzing van de provincie aan het adres van ProRail en wat is de reactie van het college hierop?*

Ja, het is ons bekend dat er een ontheffing aangevraagd had moeten worden voor de leiding door de uiterwaarde. We betreuren het feit dat die procedure niet gevoerd is.

2. *Hoewel de provincie in deze voor een deel bevoegd gezag is, vonden de genoemde feiten plaats op Zwolse bodem met mogelijk nadelige gevolgen voor lokale natuur. Welke rol heeft de gemeente gespeeld in de voorbereidende werkzaamheden, door bijvoorbeeld ProRail te wijzen op aanwezige natuurwaarden of samenwerking met de provincie te zoeken?*

Voor het emplacement en het RGS serviceterrein (bevoegd gezag daarvoor is de gemeente, met verplicht advies van de Provincie, Vitens en waterschap) is een omgevingsvergunning milieu noodzakelijk. Daarvoor heeft een beoordeling plaatsgevonden op basis van de wet natuurbescherming (Wnb). Hierin zijn niet de tijdelijke werkzaamheden ten aanzien van de grondwateronttrekking en de lozing meegenomen.

Prorail, als eigenaar van het terrein, heeft die vergunning aangevraagd.

Voor de onttrekking van het grondwater tijdens de werkzaamheden is geen omgevingsvergunning nodig, wel een grondwateronttrekkingsvergunning. Die is door de alliantie die voor ProRail het werk uitvoert, aangevraagd bij en verleend door het Waterschap WDOD.

Omdat de lozing op rijkswater plaats vond, heeft RWS vergunning verleend voor de tijdelijke lozing.

Voor het leggen en in stand houden van de tijdelijke leiding hebben de grondeigenaren, binnendijs de gemeente en buitendijs Staatsbosbeheer toestemming gegeven.

De eigenaar van de tijdelijke leiding had daarnaast, omdat de tijdelijke leiding buitendijs in natura 2000 gebied ligt een ontheffing wet natuurbescherming aan moeten vragen.

Er is sprake van een wat diffuse situatie in wet- en regelgeving die in de praktijk heeft geleid tot onduidelijkheid. De leiding wordt normaliter als bouwplaatsinrichting wordt gezien. De wetgever heeft bedacht dat een bouwplaatsinrichting vergunningvrij is, omdat dit een tijdelijke situatie is die na afronding van de werkzaamheden weer wordt opgeruimd. De wetgever heeft alleen geregeld dat het vergunningvrij is voor het bouwen en het mogelijk (al dan niet in strijd met het bestemmingsplan) gebruiken van een terrein ten behoeve van een bouwplaats. De wetgever heeft niet geregeld dat, als er volgens een bestemmingsplan wel een vergunning nodig is voor de leiding, zoals in dit geval de aanlegvergunning, dat dat ook vergunningvrij is.

Als er dus volgens een bestemmingsplan een aanlegvergunning nodig is, dan zal die nog moeten worden verleend voor de bouwplaatsinrichting.

Datum 27 januari 2020

Belangrijk punt is dat bij de vergunningverlening het bouwplan wordt beoordeeld. Bij de stukken voor het bouwplan zitten vrijwel nooit gegevens over de bouwplaats. Dan kan Vergunningen dus ook niet zien dat er nog een vergunning nodig is voor de bouwplaats.

Het is allereerst aan de bouwer om na te gaan of wat hij doet of wil gaan doen, vergunningplichtig is. Vervolgens is het aan Vergunningen om dit goed te beoordelen. Inmiddels is de werkwijze binnen het team vergunningen aangepast. Bij een vraag over een bouwplaats wordt ook gekeken in het bestemmingsplan of er nog een aanlegvergunning moet worden verleend.

- 3 Tijdens het afwateren is een stevige dip in het lokale grondwaterpeil zichtbaar geworden. Heeft het college in kaart welke gevolgen dit mogelijk heeft gehad voor de natuur en met name voor monumentale bomen in het Engelse Werk?*

Voor de realisatie van de werkzaamheden op het RGS terrein was een grondwateronttrekingsvergunning noodzakelijk, bevoegd gezag het waterschap WDO. Uit de onderzoeken die daarvoor zijn uitgevoerd is duidelijk geworden dat de pieken in de verlaging van het grondwater als gevolg van de grondwateronttrekking benodigd voor de aanleg van de waterdichte afdichting van het terrein kleiner zouden zijn dan die in het verleden zijn opgetreden als gevolg van de grondwaterwinning van Vitens. Bovendien zouden de grondwateronttrekkingen voor het opstelterrein voornamelijk in de winterperioden plaatsvinden wat ook zo is gebeurd. De risico's voor de bomen in de omgeving waren daarom aanvaardbaar. Op dit moment zijn geen uitspraken te doen over daadwerkelijk opgetreden natuurschade.

- 4 Op het rangeerterrein staan felle lichtmasten. Een aantal natuurorganisaties hebben reeds gewezen op de nadelige gevolgen die een aantal diersoorten hiervan ondervinden. Er zijn inmiddels speciale lampen met minder impact beschikbaar. Is het college bereid om ProRail aan te spreken op haar verantwoordelijkheid in deze?*

ProRail dient te voldoen aan de eisen die in de omgevingsvergunning milieu voor het opstelterrein aan verlichting zijn gesteld. Daar kunnen we op handhaven. ProRail gebruikt veel modernere lampen dan die er voorheen op het opstelterrein in gebruik waren. De hoeveelheid strooilicht wordt beperkt en de kleur licht (amber) van de nieuwe lampen veroorzaakt zo min mogelijk verstoring van de fauna. ProRail voldoet m.a.w. aan de omgevingsvergunning milieu.

- 5 Is de gemeente van plan eventuele natuurschade te verhalen op ProRail?*

Als gemeentelijk eigendom aantoonbaar schade heeft ondervonden van de werkzaamheden van ProRail zullen we die schade verhalen op ProRail. Daarvoor is standaard wet- en regelgeving.

- 6 Ziet de gemeente kans om bij toekomstige grote infrastructurele projecten aan de voorkant de uitvoerder (nog beter) te voorzien van de in dit gebied aanwezige natuurwaarden?*

Bij ruimtelijke projecten heeft de initiatiefnemer de wettelijke onderzoeksplicht om de natuurwaarden te inventariseren. De Provincie en de gemeente zullen daarbij altijd hun kennis van het gebied inbrengen. Bij grote infrastructurele werken heeft altijd in een vroeg stadium overleg plaats, ook op dit gebied.

De natuurwaarden binnen een ruimtelijk project moeten bekend zijn voor er vergunning of ontheffing verleend kan worden.

Datum 27 januari 2020

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke

Datum 27 januari 2020